

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobců: **a) Y. K., b) N. K.** a jejich nezletilých dětí, **c) R. K., d) F. K., e) M. Ch.**, zast. Mgr. Karin Poncza Hadwigerovou, advokátkou, se sídlem Příčná 327/1, Havířov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2024, č. j. OAM-658/ZA-ZA10-K01-R3-2020, a ze dne 23. 8. 2024, č. j. OAM-659/ZA-ZA10-K01-R3-2020, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 6. 2025, č. j. 18 Az 22/2024-52,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Soudem ustanovené zástupkyni žalobců, Mgr. Karin Poncza Hadwigerové, advokátce, se sídlem Příčná 327/1, Havířov, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobců v řízení o kasační stížnosti ve výši **14.310 Kč**. Tato částka bude zástupkyni žalobců vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do dvou měsíců od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobců nese stát.

### Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 8. 2024, č. j. OAM-658/ZA-ZA10-K01-R3-2020, neudělil žalobci a) a jeho nezletilému synovi žalobci e) mezinárodní ochranu dle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Rozhodnutím ze dne 23. 8. 2024, č. j. OAM-659/ZA-ZA10-K01-R3-2020, neudělil žalovaný mezinárodní ochranu v žádné formě předpokládané zákonem o azylu žalobkyni b) a jejím nezletilým dcerám žalobkyni c) a žalobkyni d). Žalovaný rozhodoval ve věci již potřetí, neboť jeho předchozí dvě rozhodnutí zrušil Krajský soud v Ostravě pro nedostatečně zjištěný skutkový stav věci.

[2] Proti rozhodnutím žalovaného brojili žalobci samostatnými žalobami. Krajský soud spojil věci ke společnému projednání a nadepsaným rozsudkem žaloby zamítl.

[3] Žalobci (dále též „stěžovatelé“) podali proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost. Namítli, že skutkový stav, z něhož žalovaný i krajský soud vycházeli, se nedůvodně

odchyluje od stěžovateli tvrzených specifických důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný vycházel toliko z informací obecné povahy, které nereflektují specifické a subjektivní problémy stěžovatelů. Neopatřil si aktuální podklady týkající se fungování státních orgánů v Republice Kazachstán, zejména zprávy renomovaných neziskových organizací k ochraně lidských práv a svobod. Žalovaný tak při vydání napadených rozhodnutí vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nereflektoval závazný pokyn vyjádřený v předchozím zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 10. 2023, č. j. 18 Az 25/2023-49. Ve správním řízení žalobce a) (dále též „stěžovatel“) uvedl, že stěžovatelé mají z důvodu jejich ujugurské národnosti obavy z pronásledování v zemi původu. Vylíčil, že v roce 2017 mu byly ze strany kazašských celníků neoprávněně zadržena auta, jejichž prostřednictvím provozoval autodopravu, neboť se celníci domnívali, že nelegálně převáží zboží. V roce 2019 byl stěžovatel fyzicky napaden a následně zadržen příslušníky vyššího policejního orgánu č. 7 v Almatě, kteří ho mučili. V případě návratu se stěžovatel obává, že jej zabijí. Vzhledem k předchozím zkušenostem s policií se jako Ujgur nemůže domoci ochrany státních orgánů. Je též známo, že v zemi původu stěžovatelů je vysoká míra korupce. Žádná ze zpráv o zemi původu předložená žalovaným se konkrétně nezabývá porušením práv Ujgurů a jejich možností obrátit se na orgány veřejné správy za účelem poskytnutí vnitrostátní ochrany. Žalovaný v souvislosti se smrtí bratra bývalého prezidenta chybně interpretoval odpověď stěžovatele v rámci doplňujícího pohovoru ohledně připuštění návratu do země původu. Ujgurové jsou v Kazachstánu utlačováni a izolováni. Stěžovatel nevázal své problémy v zemi původu toliko k původcům ze soukromého sektoru, jak nesprávně konstatoval krajský soud.

[4] V případě důkazní nouze má být rozhodnuto ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu. Vyplývá to z judikatury Nejvyššího správního soudu, z čl. 9 odst. 1 písm. b), čl. 4 odst. 4 a 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), a čl. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Úřadem Vysokého komisaře Organizace spojených národů v roce 1992 (dále jen „Příručka UNHCR“). Nezákonné zadržení stěžovatele, použití fyzického násilí ze strany jiných osob a také minimálně jednoho policisty dostatečně odůvodňují obavy stěžovatelů z pronásledování. Z výpovědi stěžovatelů též jasně vyplývá, že jim při návratu do země původu hrozí vážná újma v podobě napadení a fyzického mučení.

[5] Krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu, nevypořádal se s žalobními námitkami a formalisticky aproboval závěry učiněné žalovaným, aniž by sám přezkoumal zákonnost postupů žalovaného a řádné zjištění skutkového stavu. Jeho rozsudek je proto nezákonný a nepřezkoumatelný. Krajský soud při svém rozhodování nezohlednil ani nejlepší zájem nezletilých dětí stěžovatelů.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadené rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Krajský soud přednesl dostatek relevantních důvodů pro zamítnutí žalob, přičemž postupoval v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Předtím, než přistoupí k meritornímu projednání věci, posoudí kasační soud ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, zda je splněna podmínka přijatelnosti dle § 104a odst. 1 s. ř. s. Dle tohoto ustanovení se pro nepřijatelnost odmítne stížnost, jež svým významem podstatně nepřevyšuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[11] Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku [důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, neboť v něm krajský soud vystihl podstatu věci, řádně se vypořádal se všemi stěžejními námitkami stěžovatelů a své závěry přehledně, přesvědčivě a srozumitelně odůvodnil, přičemž mimo jiné vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu.

[12] K námitce spočívající v neshromáždění relevantních a aktuálních podkladů pro rozhodnutí je třeba poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle níž musejí být informace o zemi původu (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, jakož i (4) transparentní a dohledatelné (viz rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, a ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Krajský soud v bodech 38 až 41 napadeného rozsudku přezkoumatelně vysvětlil, z jakého důvodu žalovaným shromážděné zprávy o zemi původu po jejich doplnění v souladu se závazným právním názorem krajského soudu vysloveném ve zrušujícím rozsudku tyto požadavky naplňují. Stěžovatelé měli možnost se s těmito podklady seznámit,

což učinili, žádné výhrady ani návrhy k jejich doplnění však nevznegli. Stěžovatelé ani konkrétně nevyvraceli, proč by tyto podklady nesplňovaly požadavky, které na ně klade judikatura.

[13] Z podkladů shromážděných žalovaným vyplývá, že Kazachstán vykazuje řadu problematických jevů v oblasti dodržování lidských práv, ovšem závažné či dokonce systematické porušování práv ujgurské menšiny v Kazachstánu nepanuje, a Ujgurové mají v Kazachstánu stejné možnosti domoci se pomoci u státních orgánů jako každý obyvatel země; též neexistuje důvod k domněnce, že by etničtí Ujguři v Kazachstánu byli systematicky diskriminováni a znevýhodňováni ze strany státních či soukromých subjektů [viz zejména Výroční zpráva o dodržování lidských práv v Republice Kazachstán vydaná 30. 3. 2021 za rok 2020; Informace švédského Centra informací o zemích původu a analýza v oblasti migrace (Lifos), tematická zpráva: Ujgurové v Kazachstánu, z února 2024; Informace MZV ČR ze dne 21. 2. 2020]. Ze zpráv rovněž plyne, že domoci se práva v Kazachstánu není jednoduché. Je z nich však patrné, že zásadním problémem při vymáhání práva bývá politická aktivita. Též panuje nižší úroveň ochrany ve vesnických oblastech (zejména Informace OAMP MV ČR z října 2023 Policie: struktura, kapacity, běžná kriminalita, ochranné mechanismy). V případech neaktivity nebo neadekvátnosti policejního postupu je možné podat stížnost k vyšší instanci v rámci policie, dále ke kanceláři prokurátora a případně k ústředním orgánům. Je možné podat též podnět k úřadu ombudsmana, či se obrátit na neziskový sektor (viz Informace OAMP MV ČR z března 2024 o policii a etnických menšinách). Ani námitku, že žádná ze zpráv o zemi původu se nezabývá porušením práv Ujgurů a jejich možností obrátit se na orgány veřejné moci za účelem poskytnutí vnitrostátní ochrany, proto Nejvyšší správní soud neshledal přijatelnou. Dostatečností podkladů pro vydání rozhodnutí o udělení či neudělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu se přitom zdejší soud zabýval opakovaně např. v rozsudcích ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, ze dne 20. 7. 2022, č. j. 10 Azs 42/2022-32, č. 4385/2022 Sb. NSS, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-80, č. 1749/2009 Sb. NSS, či ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016-87.

[14] Nejvyšší správní soud se také ztotožnil se závěrem krajského soudu, že žalovaný vyhověl závaznému právnímu názoru vysloveném ve zrušujícím rozsudku krajského soudu ze dne 19. 10. 2023, č. j. 18 Az 25/2023-49. Žalovaný v rozhodnutí, jež je předmětem tohoto řízení, vycházel z doplněných podkladů, které v souladu se závazným právním názorem poskytují informace o tom, ke kterým konkrétním státním orgánům země původu se mohl stěžovatel obrátit s žádostí o pomoc, jak tyto státní orgány fungují, a zda existuje možnost bránit se proti jejich případné nečinnosti, a to ve vazbě na tvrzení stěžovatelů stran jejich příslušnosti a sympatií k ujgurské menšině.

[15] Nejvyšší správní soud se taktéž opakovaně zabýval otázkou pronásledování a obav z případných výhrůžek ze strany soukromých osob (stěžovatelem tvrzené problémy související s podnikáním a s osobami kolem bývalého prezidenta). V rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53, uvedl, že „*potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.*“ (srov. též rozsudky NSS ze

pokračování

dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003-36, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003-60, nebo ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003-49). V rozsudku ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008-47, na nějž poukázal i krajský soud, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „tvrzené obavy z vyhržování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod.“ Nedůvěra stěžovatele ve státní orgány země původu neodůvodňuje rezignaci na využití prostředků ochrany, které poskytují (např. rozhodnutí NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003-49, a ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004-49, č. 401/2004 Sb. NSS, ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 Azs 57/2023-30, či ze dne 9. 5. 2023, č. j. 9 Azs 71/2023-26.

[16] K incidentu z roku 2019, kdy měl být stěžovatel a) zadržen a mučen příslušníky vyššího policejního orgánu č. 7 v Almatě, lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, dle nějž, „příkoří, jemuž se stěžovatel vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. jednorázové potíže s policisty v jednom konkrétním případě, nelze z hlediska jeho intenzity ještě považovat za jev státní mocí přímo vyvolaný, tajně podporovaný, státními orgány vědomě trpěný či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaný ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Aby bylo možné shledat absenci státní ochrany před chováním příslušníků policie při výkonu služby, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálné dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo, neboť stěžovatel sám přezkum postupu policistů o své vůli zastavil.“ (srov. též usnesení NSS ze dne 3. 12. 2020, č. j. 7 Azs 206/2020-28). V rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003-43, Nejvyšší správní soud konstatoval, že, „neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně“.

[17] Krajský soud v rámci námitek a vzhledem k zjištěným okolnostem posoudil azylovou relevanci příběhu stěžovatelů v souladu s výše citovanou judikaturou. Příhodně se zabýval otázkou, zda v případě stěžovatelů jde o pronásledování či hrozbu vážné újmy ve smyslu zákona o azylu, jsou-li jejich původcem soukromé osoby (osoby kolem bývalého prezidenta) a státní orgány (policejní orgány), a to i za situace, kdy stěžovatel a) v doplňujícím pohovoru problémy s policií v zemi původu výslovně popřel. Zohlednil, že stěžovatelé se nepokusili svou situaci vyřešit prostředky vnitrostátní ochrany, a proto není možné poskytnout ochranu mezinárodní. V takové situaci totiž nelze případ podřadit pod pronásledování či hrozbu vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Poukázal na to, že ze žalovaným shromážděných podkladů ve správním spise je patrné, že osoby ujugurské národnosti nejsou v Kazachstánu předmětem žádné systematické diskriminace. Rovněž z nich neplyne, že by kazašské orgány nebyly ochotné nebo schopné poskytnout ochranu před jednáním soukromých osob či policejních složek. Poukázal též na problematické aspekty při vymáhání práva ve vesnických oblastech či při politické aktivitě. To však není případ stěžovatelů, neboť pocházejí z města Almaty, kde je obecně přístup k policejní ochraně snazší. Stěžovatel a) nebyl ani veřejně politicky aktivní. Krajský soud přiléhavě odkázal rovněž na judikaturu, podle níž obecný poukaz na stav právního státu v zemi původu nestačí k tomu, aby šlo dovodit, že sám žadatel byl perzekuován, resp. že splnil

podmínky pro udělení mezinárodní ochrany (např. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2023, č. j. 2 Azs 20/2022-30, usnesení NSS ze dne 25. 1. 2023, č. j. 6 Azs 32/2022-33, či ze dne 19. 1. 2022, č. j. 6 Azs 101/2021-37).

[18] Žalovaný i krajský soud tak vycházeli z relevantních podkladů a situací v zemi původu stěžovatelů se dostatečně zabývali. Namítané nedostatky při zjišťování skutkového stavu věci tak Nejvyšší správní soud neshledal, přičemž totožnou námitkou se ve své rozhodovací činnosti zabýval opakovaně (např. usnesení ze dne 14. 7. 2020, č. j. 10 Azs 12/2020-40, ze dne 23. 11. 2020, č. j. 2 Azs 139/2020-34, ze dne 21. 1. 2021, č. j. 6 Azs 327/2020-29, nebo ze dne 19. 1. 2022, č. j. 6 Azs 101/2021-37). Krajský soud zároveň nepochybil, pokud ze závěrů žalovaného, které nebyly relevantně zpochybněny, vyšel (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112, ze dne 25. 5. 2017, č. j. 5 As 49/2016-198, či ze dne 16. 3. 2020, č. j. 1 As 245/2019-38).

[19] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že specifikem řízení ve věci mezinárodní ochrany je rovněž pravidlo „v případě pochybností ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu“ formulované v rozsudku NSS ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89, které se může uplatnit v situaci důkazní nouze. Podmínkou ovšem je, že žadatelova tvrzení jsou konzistentní, věrohodná a azylově relevantní. To rozvíjí rozsudek NSS ze dne 14. 1. 2021, č. j. 1 Azs 177/2020-60: *„Důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti se aplikuje nejen v rámci celkové úvahy o pravděpodobnosti pronásledování, ale nutně i na posouzení věrohodnosti jednotlivých dílčích tvrzení stěžovatelky, která jsou posléze podkladem této celkové úvahy.“* Uvedené pravidlo tedy neznamená přenesení povinnosti tvrzení a důkazního břemene plně na správní orgán, povinnost tvrzení zůstává stále na žadateli. Pokud výpověď žadatele vykazuje podstatné rozpory, je neurčitá či odporuje zjištěným informacím o zemi původu a žalovaný dostatečně zjistí skutkový stav, nelze na jejím základě uvedenou zásadu aplikovat (srov. usnesení NSS ze dne 14. 11. 2025, č. j. 8 Azs 150/2025-20).

[20] Otázkou posuzování věrohodnosti výpovědi cizince v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval ve své judikatuře. V rozsudku ze dne 8. 3. 2023, č. j. 4 Azs 302/2022-29, na nějž poukazoval i krajský soud, uvedl, že *„závěr žalovaného o tom, že azylový příběh stěžovatele či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor, a výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena na základě obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice. Mezi ně patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, její plausibilita ve světle mimo jiné relevantních informací o zemi původu atd.“* (srov. též rozsudky NSS ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007-55, ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, č. 3279/2015 Sb. NSS, ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 97/2019-41, nebo ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24).

[21] V posuzovaném případě je z protokolů o výpovědích stěžovatele a) zřejmé, že mezi jeho jednotlivými tvrzeními učiněnými v rámci prvního pohovoru dne 7. 10. 2020 a při doplňujícím pohovoru ze dne 18. 7. 2024 existovaly zásadní rozpory, které krajský soud řádně popsal v odůvodnění napadeného rozsudku (bod 49 až 52 napadeného rozsudku). Konkrétně stěžovatel a) nebyl konzistentní ohledně původců samotných tvrzených potíží

pokračování

v zemi původu, když v rámci doplňujícího pohovoru výslovně negoval problémy s policií. Nekonzistentnost vykazovala též tvrzení stěžovatele stran charakteru utrpěných zranění a obecné situace v Kazachstánu ve vztahu k ujgurské menšině. Krajský soud posoudil rozpory ve stěžovatelových tvrzeních ve světle závěrů výše citované judikatury, přičemž dospěl ke správnému závěru, že tyto rozpory zakládají jistou nevěrohodnost azylového příběhu stěžovatelů. Stěžovatel a) přitom nijak nekonkretizuje, v jakém ohledu měla být jeho věrohodnost posouzena podrobněji či jinak. Nelze též opomenout, že žalovaný ani krajský soud nezaložili své závěry na nevěrohodnosti tvrzení stěžovatelů, nýbrž se i přes uvedené pochyby o věrohodnosti azylového příběhu žalovaný i krajský soud tvrzeními stěžovatelů (zejména ohledně možného pronásledování ze strany státních orgánů) meritorně zabývali. Navíc stěžovatel v doplňujícím pohovoru výslovně vyloučil, že by mu po smrti bratra bývalého prezidenta v případě návratu do země původu hrozilo jakékoliv nebezpečí (v podrobnostech viz body 34, 48 a 71 napadeného rozsudku). Pokud pak v kasační stížnosti namítá, že žalovaný jeho slova ohledně připuštění návratu do země chybně interpretoval, neuvádí konkrétně, v čem by měla mylnost výkladu spočívat.

[22] K námitce stěžovatelů k pronásledování na kumulativním základě lze poukázat na rozsudky NSS ze dne 5. 10. 2006 č. j. 2 Azs 66/2006-52, č. 1066/2007 Sb. NSS, a ze dne 14. 6. 2012 č. j. 6 Azs 4/2012-67. V rozsudku ze dne 13. 11. 2006, č. j. 2 Azs 270/2005-57, pak zdejší soud vyložil, že čl. 53 Příručky obsahuje nezávazné pravidlo, které sice hovoří „o pronásledování na kumulativním základě, cílí ovšem na opatření, jimž je žadatel o azyl podrobován ze strany veřejné moci“. Stěžovatel a) uváděl větší množství potíží, jimž v zemi původu čelil, a to konkrétně problémy se soukromými osobami související s jeho podnikáním a incident s kazašskými policejními orgány. Z podkladů shromážděných ve správním spise však neplyne, že by ze strany orgánů státní moci docházelo k systematickému odmítání poskytnutí ochrany jednotlivcům před jednáním soukromých osob a státních orgánů. V situaci, kdy stěžovatelé žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jejich původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nevyužili, nelze učinit závěr, že by situace v zemi původu směřující ke stěžovatelům byla cíleným jednáním státních orgánů či že by stěžovatelé byli státními orgány cíleně terorizováni, diskriminováni nebo s nimi bylo hrubě zacházeno z azylově relevantních důvodů, včetně ujgurské národnosti. I s ohledem na nesrovnalosti mezi jednotlivými tvrzeními stěžovatele týkající se jeho údajného zadržení policejními orgány v 2019 proto krajský soud vyhodnotil správně, že stěžovatelem tvrzené obtíže nedosahují takové intenzity, aby je bylo možné hodnotit jako pronásledování na kumulativním základě. Příhodně též poukázal na to, že z judikatury Nejvyššího správního soudu zřetelně plyne, že pronásledování na kumulativním základě shledal v případech, kdy bylo do sféry žadatele o mezinárodní ochranu zasaženo výrazně intenzivněji než v současném případě (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2021, č. j. 6 Azs 94/2021-32, bod 12 a v něm citovaná judikatura).

[23] K závazkům plynoucím z Úmluvy o právech dítěte, konkrétně zohledňování kritéria nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 odst. 1, se pak Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 27. 8. 2025, č. j. 5 Azs 176/2024-59. V něm uvedl, že „z čl. 24 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte zároveň vyplývá povinnost správního orgánu vymezit nejlepší zájem nezletilého dítěte, které žádá o mezinárodní ochranu, a při rozhodování o jeho žádosti k němu přihlídnout.“ (srov. též dřívější rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, č. 4034/2020 Sb. NSS, a usnesení ze dne

23. 4. 2024, č. j. 10 Azs 37/2024-61, či ze dne 1. 8. 2025, č. j. 6 Azs 65/2025-35). Žalovaný i krajský soud se otázkou nejlepšího zájmu nezletilých dětí stěžovatelů podrobně věnovali [viz str. 19 napadeného rozhodnutí ve věci stěžovatele a str. 9 napadeného rozhodnutí ve věci žalobkyně b), a body 78 a 79 napadeného rozsudku] a posoudili ji v souladu s ustálenou judikaturou. Vzhledem k tomu, že stěžovatelé jejich závěrům nic konkrétního nevytýkají, odkazuje Nejvyšší správní soud v podrobnostech na odůvodnění napadených rozhodnutí.

[24] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud posoudil věc ve shodě s judikaturou NSS a nedopustil se ani jiného závažného pochybení. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[25] Jelikož stěžovatelé neměli v řízení o kasační stížnosti úspěch a žalovanému nevznikly žádné náklady přesahující náklady jeho běžné úřední činnosti, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[26] V řízení před krajským soudem byla dle § 35 odst. 10 s. ř. s. ustanovena stěžovatelům usnesením ze dne 11. 10. 2024, č. j. 18 Az 22/2024-18, zástupkyně, advokátka Mgr. Karin Poncza Hadwigerová, přičemž náklady zastupování stěžovatelů nese stát. Ustanovená zástupkyně zastupovala stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 věta poslední s. ř. s.). Bylo proto potřeba rozhodnout též o odměně a náhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyně v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelů v řízení o kasační stížnosti odměnu za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2025. Odměnu za jeden úkon ve výši 4.620 Kč [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 5 cit. vyhlášky] je třeba upravit dle § 12 odst. 4 vyhlášky (*Jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za druhou a každou další takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu snížená mimosmluvní odměna. Mimosmluvní odměna se snižuje za druhou osobu o 20 %, za třetí osobu o 40 %, za čtvrtou osobu o 60 % a za pátou a každou další osobu o 80 %.*), tj. za druhou zastupovanou osobu přičíst 3.696 Kč, za třetí 2.772 Kč, za čtvrtou 1.848 Kč a za pátou 924 Kč. Za jeden úkon tak zástupkyni náleží odměna celkem 13.860 Kč. Ustanovené zástupkyni stěžovatelů dále náleží náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč za jeden úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupkyně stěžovatelů soudu sdělila, že není plátkyní DPH, a proto se její odměna a náhrada hotových výdajů o tuto daň nezvyšuje. Celkem tak má zástupkyně stěžovatelů právo na odměnu a náhradu hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti ve výši 14.310 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatelů vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do dvou měsíců od právní moci tohoto usnesení.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2026

Mgr. Aleš Roztočil  
předseda senátu